

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. G.**, bývajúcej v L., zastúpenej JUDr. K. L., advokátkou so sídlom v P., proti žalovanej **F.**, so sídlom v P., IČO: X., zastúpenej Advokátskou kanceláriou G. a spol., s.r.o., so sídlom v K., IČO: 36 863 947, **o ochranu osobnosti**, vedenej na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 14 C 156/2008, o dovolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 11. novembra 2010 sp. zn. 17 Co 114/2010, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanej v lehote 3 dní trovy dovolacieho konania 118,44 € na účet Advokátskej kancelárie G. a spol., s.r.o., so sídlom v K..

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Prešov rozsudkom z 2. júna 2010 č.k. 14 C 156/2008-186 žalobu, ktorou sa žalobkyňa domáhala na žalovanej zaplata 33 192,92 € titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka za neoprávnený zásah do práva na ochranu jej života a zdravia tým, že došlo k poškodeniu jej zdravia žalovanou, zamietol; účastníkom náhradu trov konania nepriznal. Zamietajúci výrok odôvodnil tým, že nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch podlieha premlčaniu vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe (§ 101 a § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Keďže bolo zistené, že k poškodeniu zdravia žalobkyne žalovanou došlo v čase od 5. augusta 1997 do 6. augusta 1997, odkedy si žalobkyňa mohla po prvý raz právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch uplatniť a najneskôr 6. augusta 2000. Žalobkyňa si uvedené právo uplatnila žalobou na súde až 9. júna 2008 a nakoľko žalovaná vzniesla námietku premlčacia, žalobu z dôvodu premlčania zamietol. Výrok o náhrade trov konania odôvodnil § 150 ods. 1 prvá veta O.s.p.

Krajský súd v Prešove na odvolanie oboch účastníkov (odvolanie žalobkyne smerovalo proti výroku rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej a odvolanie žalovanej proti výroku o trovách konania) rozsudkom z 11. novembra 2010 sp. zn. 17 Co 114/2010 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, odvolanie žalovanej odmietol a žalobkyňu zaviazal zaplatiť žalovanej 72,05 € trov odvolacieho konania. Potvrdzujúci výrok odôvodnil tým, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.), lebo súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav, jeho skutkové zistenia majú oporu vo vykonanom dokazovaní a sú správne právne posúdené. Nestotožnil sa s námietkou žalobkyne uvedenou v odvolaní a nesprávnej aplikácii § 101 Občianskeho zákonníka namiesto § 106 Občianskeho zákonníka pri posudzovaní premlčania ňou uplatneného práva a uviedol, že v danom konaní si žalobkyňa neuplatnila nárok podľa § 16 Občianskeho zákonníka ani podľa § 444 Občianskeho zákonníka, ale nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka z titulu ochrany osobnosti, preto otázku premlčania ňou uplatneného nároku treba posudzovať podľa § 101 Občianskeho zákonníka; nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka nie je totožný s nárokom na náhradu škody, pri ktorých sa uplatňuje odlišná premlčacia doba. Pokiaľ ide o odvolanie žalovanej proti výroku prvostupňového rozsudku o trovách konania, odvolanie odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. a/ O.s.p. ako oneskorene podané. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti všetkým výrokom uvedeného rozsudku odvolacieho súdu podala žalobkyňa dovolanie, v ktorom namietala nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Mala za to, že k premlčaniu nároku nedošlo, nakoľko právo mohla po prvý raz uplatniť až po 23. januári 2009, kedy nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudok Okresného súdu Prešov z 2. apríla 2008 sp. zn. 10 C 156/2002 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove z 9. decembra 2008 sp. zn. 11 Co 41/2008, ktorým bolo rozhodnuté, že žalovaná zodpovedá v plnom rozsahu za škodu ma zdravia, ktorá jej vznikla v súvislosti s poskytnutím zdravotnej starostlivosti v čase od 5. do 6. augusta 1997. Trvala na tom, že nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa domáha opodstatnene, nakoľko poškodením zdravia s následkom trvalej invalidity a ťažkého zdravotného postihnutia so spoločenským hendikepom došlo k porušeniu práva na ochranu jej osobnosti. Žiadala, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu uviedla, že dovolanie nie je v danom prípade procesne prípustné, rozsudky súdov oboch stupňov považovala za vecne správne a navrhla dovolanie odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená advokátkou (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4. V zmysle § 237 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

I. Dovolanie žalobkyne v časti smerujúcej proti výroku, ktorým odvolací súd odmietol odvolanie žalovanej nepodáva ten, kto je subjektívne oprávnený podať dovolanie. Subjektívna stránka prípustnosti dovolania sa totiž viaže na osobu konkrétneho dovolateľa a zohľadňuje osobný aspekt toho, kto podáva dovolanie – či je u neho daný dôvod, ktorý ho oprávňuje podať dovolanie. Takým dôvodom je skutočnosť, že rozhodnutím odvolacieho súdu bol

dovolateľ po procesnej stránke negatívne dotknutý a bola mu spôsobená ujma dopadajúca na jeho pomery. V danom prípade však žalobkyňa vyššie uvedeným výrokom rozsudku odvolacieho súdu nebola negatívne dotknutá, Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie proti tomuto výroku odmietol ako podané niekým, kto nie je na podanie dovolania oprávnený (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.).

II. Dovolanie žalobkyne v časti smerujúcej proti výroku, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil, nie je procesne prípustné z dôvodu, že smeruje proti (výroku) rozsudku odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky uvedené v § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. [nejde o zmeňujúci rozsudok v zmysle § 238 ods. 1 O.s.p., dovolací súd v tejto veci ešte nerozhodoval, a teda ani nevyslovil svoj právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.), dovolanie nesmeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania a ani takému potvrdzujúcemu rozsudku súdu prvého stupňa, v ktorom súdu prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.)]. So zreteľom na to je zrejmé, že prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p.

Dovolací súd pri skúmaní, či rozhodnutie odvolacieho súdu v tejto časti nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.), existenciu niektorej z týchto väd nezistil, pričom ani sama dovolaiteľka žiadnu z týchto procesných väd nenamietala. Preto v danom prípade prípustnosť dovolania z § 237 O.s.p. nemožno vyvodiť.

Pokiaľ dovolaiteľka namieta nesprávnosť právneho posúdenia veci súdmi, treba uviesť, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Právnym posúdením veci, v rámci ktorého súd na zistený skutkový stav aplikuje hmotnoprávny alebo procesný predpis, sa nezakladá procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale

nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

III. Žalobkyňa v prejednávanej veci napadla dovolaním aj výrok rozsudku odvolacieho súdu o trovách konania. Jej dovolanie smeruje v tejto časti proti rozhodnutiu, ktoré je síce súčasťou rozsudku odvolacieho súdu, má ale charakter uznesenia a tento charakter nestráca, i keď rozhodnutie o trovách s meritórnym rozhodnutím vo veci súvisí a je do neho pojaté (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto povahu rozhodnutia odvolacieho súdu o trovách konania treba prípustnosť dovolania proti nemu smerujúceho posudzovať podľa ustanovení, ktoré vymedzujú, kedy je prípustné dovolanie proti uzneseniu (§ 239 O.s.p.). Keďže dovolanie proti výroku o trovách je výslovne vylúčené ustanovením § 239 ods. 3 O.s.p., nie je dovolanie podľa § 239 O.s.p. prípustné.

So zreteľom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zaoberal i otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. Treba zdôrazniť, že § 237 O.s.p. nemá žiadne obmedzenia vo výpočte rozhodnutí odvolacieho súdu, ktoré sú spôsobilým predmetom dovolania. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný, a ak je konanie postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie z hľadiska § 239 O.s.p. vylúčené. Dovolateľka v danej veci žiadnu z uvedených väd nenamietla a nevyšla najavo ani v dovolacom konaní. Prípustnosť dovolania preto z § 237 O.s.p. nemožno vyvodit'.

Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že dovolanie je v bode I. podané neoprávnenou osobou (§ 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), v bode II. a III. je procesne neprípustné (§ 238 O.s.p., § 239 ods. 3 O.s.p.) a že jeho prípustnosť nemožno vyvodit' ani

z § 237 O.s.p. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol dovolanie žalobkyne v celom rozsahu podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. b/, c/ O.s.p.; nezaoberal sa pri tom vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalobkyni, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalovaná podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslila. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokáta (ktorý ju zastupoval aj pred súdmi nižších stupňov) za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia z 24. mája 2011 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil podľa § 10 ods. 8 vyhlášky vo výške 91,29 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,41 €)] a daňou z pridanej hodnoty (§ 18 ods. 3 vyhlášky) predstavuje spolu 118,44 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 13. októbra 2011

JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková